

Oponentský posudek habilitační práce

Habilitační práce s názvem: **Harmonizácia pravidiel verejného obstarávania v práve medzinárodného obchodu**

Autorka: **JUDr. Hana Kováčiková, Ph.D.**

I. K práci a jejím cílům obecně

Pro vypracování posudku mi byla předložena poměrně rozsáhlá publikace (cca 230 stran), zaměřená na spíše méně prozkoumané téma harmonizace pravidel veřejného zadávání.

Zaměřuje se na sedm vybraných (ke kritériím výběru str. 10) mezinárodních organizací a regionálních uskupení (GATT, WTO, EU, EFTA, EHP, EAHU a CUSMA), resp. na mezinárodní smlouvy, které tyto subjekty uzavírají, v rámci kterých popisuje vybrané parametry pravidel veřejného zadávání (str. 11). Díky tomu by mělo být možné vyhodnotit (str. 12) význam veřejného zadávání v procesu standardizace prostředí mezinárodního obchodu, úroveň liberalizace veřejného zadávání a míru harmonizace těchto pravidel. V souvislosti s tím formuluje autorka rovněž dvě hypotézy (str. 12), podle kterých mají mít aktéři mezinárodně obchodních vztahů zájem na dosažení pravidel veřejného zadávání, přičemž pravidla veřejného zadávání mají být nástrojem exportu hodnot do jiných právních systémů. Autorka nadto poměřuje jednotlivé analyzované zadávací režimy z hlediska naplnění principů obsažených v Doporučení OECD o veřejném zadávání (str. 15).

Toto pojetí práce pokládám za unikátní, zejména v kontextu literatury běžně dostupné ve Střední Evropě. K plnému naplnění jejího potenciálu by však podle mého názoru bylo třeba zaměřit se méně na vlastní popis jednotlivých režimů veřejného zadávání (informace o nichž jsou relativně dostupné, včetně korespondující odborné literatury) a více na jejich komparaci. Obávám se nicméně, že právě v komparaci má posuzované práce rezervy; systematicky jsou jednotlivé režimy porovnávány vždy pouze s „benchmarkem“ Doporučení OECD, komplexnímu vyhodnocení jednotlivých popisovaných režimů se věnuje toliko závěrečná, relativně stručná kapitola.

Výše uvedené nemá být kritikou posuzované práce, která je mimořádná již svým rozsahem a množstvím právních režimů, které zohledňuje, jde jen o konstatování, že ambice autorky mohly být původně větší, než jak se projevilo v konečné podobě této práce.

II. Ke struktuře práce

Práce je členěna přehledně a srozumitelně. Po úvodních kapitolách, zahrnujících pojednání o metodologii, terminologii (Úvod) a uvedení do problematiky mezinárodního obchodu (kapitola 1), následuje 7 kapitol věnovaných jednotlivým právním režimům (Kapitoly 2 - 8), vždy identicky dělené na shodné podkapitoly, včetně dílčích závěrů. Syntézu těchto dílčích závěrů pak poskytuje závěrečná kapitola práce (Závěr).

Mé výše uvedené poznámce, že práce je zaměřená spíše na popis jednotlivých režimů než jejich komparaci, odpovídá i rozsah jednotlivých jejích částí: z celkových cca 190 stran vlastní textu připadá přiměřených cca 20 % (necelých 40 stran) na úvod, více než 75 % (cca 150 stran) na popis jednotlivých právních režimů a jen 5 % (11 stran) na syntetický závěr.

Nad rámec výše uvedeného nemám ke struktuře práce žádných poznámek.

III. K formální stránce práce

Po formální stránce práce nemám k práci výhrad, je zpracována způsobem odpovídajícím pracím tohoto typu, dle mých – omezených – možností posouzení užívá přiměřený jazyk a vychází z přiměřeného množství aktuální odborné literatury i judikatury. Impozantní je množství mezinárodních smluv a jiných právních předpisů, které bere v potaz (110), jakož i zohlednění judikatury, která se k nim váže.

IV. K obsahu práce

Jak jsem už opakovaně uvedl, nemám žádné výhrady k tomu, co v práci je, resp. před rozsahem přehledně zpracovaných informací o desítkách různých právních režimů je na místě smeknout.

Někdy se však práce stává obětí svého rozsahu. Např. v souvislosti s EFTA a EHP stručně popisuje šest rozsudků Soudu EFTA, které se týkají veřejného zadávání, ne vždy je však z tohoto popisu zjevné, jaký význam mají pro tuto práci. Např. rozsudek ve věci *Ski taxi* (str. 164) je notoricky znám všem, kdo se zabývá soutěžním právem a specificky problematikou *bid rigging*, z práce ale vůbec nevyplývá, proč je na

místě jej zmiňovat v souvislosti s úvahami ohledně harmonizace pravidel veřejného zadávání (s čímž podle mého názoru nijak nesouvisí).

Obecněji postrádám v práci některé informace, které jsem na základě vymezení jejích cílů práce očekával. Pokud jde např. o závěr práce k první výzkumné otázce (jaká je úloha veřejného zadávání v procesu standardizace mezinárodního obchodního prostředí), zní až tautologicky závěr, že veřejné zadávání je důležitým a funkčním nástrojem pro vytvoření efektivního trhu veřejných zakázek (str. 198); výzkumná otázka ale směřuje k mezinárodnímu prostředí vůbec, nejen specificky ve veřejném zadávání, a v tomto rozsahu nám autorka žádné odpovědi neposkytuje.

Obdobně, pokud jde o míru harmonizace veřejného zadávání, autorka se omezuje jen na kvantifikaci míry převzetí principů Doporučení OECD. Vzhledem k významu, které tyto principy mají pro závěry práce, bych očekával jejich podrobnou analýzu, nejen stručné vymezení v rámci kapitoly o terminologii. I z těchto stručných definic je nicméně zřejmé, že mezi těmito principy může docházet k určitému překrývání, resp. že ne každý princip má pro efektivitu veřejného zadávání stejnou váhu. Kromě toho, o míře harmonizace režimů veřejného zadávání mohou svědčit i jiné faktory než těchto 12 principů. V práci se mi nepodařilo zjistit, jak se autorka k těmto otázkám staví, resp. jak je zohlednila ve svých závěrech.¹

Některé mimořádně zajímavé úvahy by si podle mého názoru zasloužily mnohem podrobnější odůvodnění. Např. v samém závěru práce, v jejím posledním odstavci, autorka uvádí, že je na místě posílit dohled nad dodržováním principů, obsažených v Doporučení OECD, jakož i jejich účinné vymáhání (str. 206); v čem tento systém selhává dnes? Je problém spjat s mezinárodní nebo mezinárodní úrovní dozoru? Pokud autorka uvažuje o vytvoření specializovaných stálých soudních panelů (str. 206), má tím na mysli národní nebo mezinárodní úroveň? Pokud mezinárodní, jaký by byl jejich vztah k národním dozorovým orgánům? Pokud navrhuje zakotvení kompenzace ušlého zisku v souvislosti s porušením těchto principů (str. 206), je něco, co by uplatňování nároků na náhradu škody za současného právního stavu bránilo? Těmto otázkami bych se rád věnoval v rámci ústní obhajoby této práce.

Aniž bych tedy jakkoli snižoval hodnotu posuzované práce, mám za to, že autorka měla věnovat větší pozornost vymezení výzkumných otázek, metodologii jejich zodpovězení i rozsahu, v jakém bude své závěry odůvodňovat.

---

¹ Skutečnost, že otázka naplnění jednotlivých principů u jednotlivých právních režimů není dostatečně zdůvodněna, ještě komplikuje skutečnost, že jejich promítnutí do shrnujících tabulek není vždy jednotné: např. u EFTA je na jednom místě „zaškrtnut“ princip hospodářské soutěže jako naplněný (str. 150), na jiném jako nenaplněný (str. 202).

V. Závěr

Jedná se o kvalitně zpracovaný rozbor mezinárodních pravidel veřejného zadávání v rozsahu, pro který nenacházím srovnání. I když v metodologii práce shledávám rezervy, mám za to, že splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru mezinárodního práva. Doporučuji tedy pokračovat v habilitačním řízení a za podmínky splnění všech dalších podmínek i udělení vědecko-pedagogického titulu docent.

V Olomouci dne 11. března 2021

Michal Petr